

ragende Kræfter, skulde kunne tages dertil; det er tværtimod kun ganske enkelte Mænd, der behøves, og det er min Overbeviisning, at det vilde see sørgeligere ud, end det gjør, her i Landet med Videnskabeligheden, naar man ikke skulde kunne finde saadanne enkelte Mænd, der, naar det blev overdraget dem som et særligt Hverv og de fik et passende Vederlag derfor, kunde løse Opgaven paa en saadan Maade, at Examensprøven virkelig bliver tilhørlig grundig og alvorlig. Hvad dernæst Klarhed i Examinationen angaaer, da troer jeg, det meget mere berøber paa Personligheden, naar han iøvrigt har tilstrækkelig Kundskab og Viden, end det berøber paa, om hans Lærdom maa siges at være noget mere eller mindre af en ganske særegen Grad. Der er endelig blevet indvendt, at Manuductionsvesenet vilde tage et ganske anderledes Opving, end det hidtil har havt; det er blevet indvendt, at Manuducteurerne vilde sætte sig ind i den særegne Maade, hvorpaa vedkommende Examinator examinerede, og derefter vilde inderercere, om jeg maa bruge dette Udtryk, Studenterne. Denne Indvending forekommer mig besynderlig, thi naar man ikke vil lukke Diet, saa maa man dog vide, at netop hvad de Examina angaaer, som her er Tale om, har Manuductionsvesenet floreret, og det i umindelige Tider, i saa stort Omfang, at det ikke er let at indsee, hvorledes det skulde kunne udvikle sig videre, og hvad det angaaer, at Manuducteurer skulde kunne sætte sig ind i Examinatorenes Maade at examinere paa og derved sættes istand til at inderercere de paagjældende Studenter, saa forekommer det mig, at netop ved Examenscommissioner tages det væsentlige Grundlag bort, idet man nemlig ved Examenscommissioner kun beholder det tilbage, som man ogsaa nu har, at Manuducteurerne kunne høre, hvorledes Vedkommende examinerer, men derimod borttager det andet og det væsentligste Mittel, som nu haves i de foreliggende af Professoren holdte Forelæsninger, som grundig kunne gjenneaaes, og hvorigennem det aldeles bestemt kan erfares og fastholdes, hvorledes den, som efter den nuværende Ordning skal examinere, tager det Hele. Det er særlig herigennem, at Manuducteureren lærer at kjende

og følge den examinerende Professors hele Synsmaade og alle de Betragtninger, som han har gjort gjældende; man veed nøiagtig, hvad han har doceret, og hvorledes han vil kunne tilfredsstilles paa Examensdagen. Jeg troer altsaa netop, at det er saa langt fra, at der igjennem Examenscommissioner vil gives en Opfordring for Manuductionsvesenet til at udvide sig, at tværtimod det Modsatte vil blive Tilfældet. Endelig er der endnu en Hovedgrund mod Examenscommissioner, som er fremsat, nemlig at der skulde være Mangel paa Mænd til at sætte ind i saadanne Commissioner. Det er ganske vist en væsentlig Omstændighed, hvis den er overensstemmende med Virkeligheden, men jeg har allerede tildeels omtalt den, og skal endnu kun sige, at det ganske vist kan være muligt, at her er nogen Vanskelighed at overvinde, men det maa erindres, at den Vanskelighed overhovedet næsten altid er tilstede, naar somhelst en ny Institution skal indføres, at man ikke strax kan have paa det Rene, hvem der er de rette Mænd. Saalænge de ikke have kunnet være prøvede, fordi Institutionen ikke har været til, saalænge er det heller ikke godt at sige bestemt, om man har saadanne Mænd, eller hvem der er de rette. Det er min Overbeviisning, at saadanne Mænd baade kunne og ville findes, og det har ogsaa viist sig, da vi fik en Minister, som idetmindste vilde indføre Examenscommission for den theologiske Examens Vedkommende, at han da ogsaa fandt Mænd dertil, og hvad disse Mænd angaaer, troer jeg det maa indrømmes, at de vare ffikkede til at løse Opgaven. Skulde det ogsaa strax eller endog af og til senere vise sig, at et enkelt Valg ikke var fuldstændig tilfredsstillende, saa er det ikke Andet, end hvad der ikke kan undgaaes i dette som i andre Forhold i Livet, og saa vil Manden let kunne ombyttes med en anden. Jeg skal saaledes meget anbefale Thinget at vedtage Forslaget under Nr. 10.

Hvad der for mig saavel som for de andre Medlemmer af Fleertallet er det Væsentligste, der taler imod vort Forslag under Nr. 10, er den Omstændighed, at vi bestemt vide, at Ministeren ikke vil gaae ind derpaa. Ministeren har udtalt sig aldeles afgjørende der-